

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U004156

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-11-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біла Наталя Володимирівна

2. Bila Natalya Volodimirovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.02

Назва наукової спеціальності: Внутрішні хвороби

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-09-2006

Спеціальність за освітою: 07.110.101

Місце роботи здобувача: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Трансформуючий фактор росту, матриксні металопротеїнази та функціональний стан нирок при артеріальній гіпертензії..
2. Transforming growth factor, matrix metalloproteinases and renal function on hypertension.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: артеріальна гіпертензія. Мета дослідження: удосконалення діагностики ураження нирок та серця при артеріальній гіпертензії на підставі вивчення мікроальбумінурії та факторів, що регулюють обмін колагену екстрацелюлярного матриксу. Методи дослідження: поставлені задачі виконували за допомогою клінічних, біохімічних, імунологічних та інструментальних методів дослідження. Практичне значення отриманих результатів: отримані дані дозволили розробити та удосконалити ранню діагностику надмірного накопичення колагену екстрацелюлярного матрикса нирок та серця при артеріальній гіпертензії. Підвищення вмісту трансформуючого фактора росту- $\alpha 1$ в сироватці крові є ознакою формування гіпертензивного ушкодження нирок з подальшим розвитком мікроальбумінурії. Визначення підвищеного рівня тканинного інгібітора металопротеїназ-1 в сироватці крові хворих на артеріальну гіпертензію дозволить виявляти на ранніх етапах початкові зміни у балансі колагену позаклітинного матриксу нирок та серця. Рекомендується використовувати визначення мікроальбумінурії в добовій сечі

хворих на артеріальну гіпертензію не лише як ранньої ознаки гіпертензивного ураження нирок і предиктора розвитку гіпертрофії лівого шлуночка, але й як ознаки порушення балансу між трансформуючим фактором росту- β 1 та тканинним інгібітором металопротеїнази-1 у хворих на артеріальну гіпертензію. Наукова новизна отриманих результатів: встановлена роль трансформуючого фактора росту- β 1, профермента матриксної металопротеїнази-1 і тканинного інгібітора металопротеїнази-1 в порушенні функції нирок у вигляді мікроальбумінурії та формуванні морфо-функціональних змін міокарду лівого шлуночка при артеріальній гіпертензії. Знайдено відмінності у вмісті вивчаємих факторів та рівні екскреції альбуміну у хворих на артеріальну гіпертензію у порівнянні зі здоровими особами. Виявлено різницю у концентрації факторів, що вивчалися, в сироватці крові залежно від рівня екскреції альбуміну. Виявлено зв'язок між сироватковим вмістом трансформуючого фактора росту- β 1, проферментаматриксної металопротеїнази-1 і тканинного інгібітора металопротеїнази-1 та змінами параметрів внутрішньосерцевої гемодинаміки за даними ехокардіографії. Визначено послідовність підвищення кожного з циркулюючих факторів, що вивчалися, залежно від вираженості структурно-функціональних змін міокарду лівого шлуночка. Показано, що у хворих на артеріальну гіпертензію з індексом маси міокарда лівого шлуночка, що дорівнює або перевищує 128 г/м², та індексом кінцево-діастолічного розміру, що дорівнює або перевищує 2,61 см/м², вже існують зміни рівня профермента матриксної металопротеїнази-1 порівняно зі здоровими особами. Ці дані покладені в основу нового способу діагностики інтерстиціального фіброзу міокарда (патент України на корисний винахід №10763, 2005). Доведено роль трансформуючого фактора росту у формуванні порушення функції нирок, а саме, у розвитку мікроальбумінурії. Встановлено також, що підвищення циркулюючого трансформуючого фактора росту- β 1 відбувається у хворих із наявністю гіпертрофічних типів ремоделювання лівого шлуночка. Ступінь впровадження: результати дослідження впроваджені у практичну роботу лікувальних закладів м. Харкова та області (терапевтичних відділень міської клінічної лікарні №11, Балаклійської, Богодухівської центральних районних лікарень), терапевтичного відділення Глухівської та кардіологічного відділення Шосткинської центральних районних лікарень. Сфера (галузь) використання: медицина, терапія.

2. Object of the study: arterial hypertension. Purpose of research: improvement of renal and heart damage diagnostics on hypertension due to microalbuminuria and factors which adjust an exchange of extracellular matrix collagen studying. Methods of research: clinical, biochemical, immunoenzyme and instrumental methods were used. Practical value of the received results: obtained data have allowed to develop and improve early diagnostics of superfluous extracellular matrix collagen accumulation of kidneys and heart on hypertension. Increasing of the transforming growth factor- β 1 serum concentration is the feature of hypertensive renal damage forming and microalbuminuria development in future. Estimation of tissue inhibitor metalloproteinase-1 serum level increasing on hypertension is an early feature of renal and heart collagen accumulation changes. It is recommended to use definition of microalbuminuria in daily urine sick on hypertension not only as early attribute of hypertensive renal damage and left ventricular hypertrophy development, but also as attribute of infringement of balance between the transforming growth factor- β 1 and tissue inhibitor metalloproteinase-1 on hypertension. Novelty: the role of transforming growth factor- β 1, proenzyme of metalloproteinase-1 and tissue inhibitor of metalloproteinases-1 in renal function damage and left ventricular changes forming on hypertension was estimated. It is revealed differences in concentration of factors which were studied, and in albumin excretion level on hypertension compare with healthy people. Differences in serum concentration factors which were studied, depending on albumin excretion rate were estimated. Correlation between transforming growth factor- β 1, proenzyme of metalloproteinase-1 and tissue inhibitor of metalloproteinases-1 serum concentrations and echocardiography left ventricular myocardium parameters changes were estimated. The sequence of increase of each of circulating factors which were studied, depending on expressiveness of structurally functional changes of a left ventricular myocardium is established. It is shown, that in patients on hypertension with left ventricular mass index equal or more than 128 g/m² and end-diastolic diameter index equal or more than 2,61 cm/m² there are changes in proenzyme of metalloproteinase-1 level already compare with healthy persons. These data are put in a basis of a new way of interstitial myocardial fibrosis diagnostics (the patent of Ukraine for the useful invention № 10763, 2005). The role of the transforming growth factor- β 1 in deranged renal formation, namely, in microalbuminuria

development was proved. It is established also, that increase of the circulating transforming growth factor- β 1 occurs in patients hypertrophic types of left ventricular remodeling. Degree of introduction: results of research are introduced in practical work of medical establishments of Kharkov and region (therapeutic departments of city clinical hospital № 11, Balakleand Bogoduchov the central regional hospitals), central regional hospitals therapeutic departments of Gluhov and cardiological department of Shostka. Sphere of application: medicine, therapy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальова Ольга Миколаївна
2. Kovalyova Olga Nikolaevna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оспанова Тетяна Сунгашевна

2. Оспанова Тетяна Сунгашевна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топчій Іван Іванович

2. Топчій Іван Іванович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Біловол Олександр Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Біловол Олександр Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.